

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**MÈTODES, DISSENYS I
TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ
PSICOLÒGICA**

Coordinació: Jaume March

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	MÈTODES, DISSENYS I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ PSICOLÒGICA
Codi	102809
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Jaume March
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Psicologia

Jaume March

Informació complementària de l'assignatura

La matèria de Mètodes, dissenys i tècniques d'investigació consisteix en una única assignatura amb el mateix nom. A continuació es detallen les característiques de l'assignatura. Cal dir que tot i ser impartida en català, farà falta la utilització de l'anglès per accedir a programari en anglès i a documents científics en anglès.

RECOMANACIONS

A l'alumnat no se li pressuposa coneixements especials de matemàtiques llevat dels fonaments d'anàlisi de dades desenvolupats a l'ensenyament secundari en els seus diferents plans d'estudi. Així mateix, és imprescindible un coneixement bàsic, a nivell d'usuari, sobre el maneig d'un ordinador, i l'anglès necessari per accedir a les bases de dades bibliogràfiques amb documents científics redactats en anglès.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Descriure **COM S'APLICA EL MÈTODE CIENTÍFIC** per obtenir i acumular evidències als diferents camps d'aplicació de la Psicologia.
2. Valorar de forma crítica i reflexiva les característiques, **AVANTATGES I LIMITACIONS DE LA METODOLOGIA CIENTÍFICA** en l'àmbit de la Psicologia.
3. Fer propostes raonades sobre mètodes d'adquisició de **NOVES EVIDÈNCIES** en Psicologia.
4. **RESOLDRE PROBLEMES PRÀCTICS** on s'utilitzen estratègies pròpies del mètode científic per a la recerca d'evidències en Psicologia.
5. **IDENTIFICAR ELS DISSENYES D'INVESTIGACIÓ** que s'utilitzen pel contrast d'hipòtesis en els diferents àmbits aplicats de la Psicologia.
6. **FORMULAR I CONTRASTAR HIPÒTESIS** sobre les demandes i les necessitats dels destinataris i sobre la investigació.
7. Valorar, contrastar i prendre decisions sobre **L'ELECCIÓ DELS MÈTODES I TÈCNQUES** més adequats a cada context de la investigació.
8. **INTERPRETAR EL CONTINGUT I ABAST D'UNA DEMANDA D'EVIDÈNCIA CIENTÍFICA** i el tipus d'estudi més adequat que cal analitzar per atendre-la.
9. **ELABORAR PROPOSTES SOBRE L'APLICACIÓ DE TÈCNQUES DE RECOLLIDA DE DADES** per a l'estudi del comportament d'individus, grups o organitzacions.
10. Utilitzar adequadament **EINES DE RECERCA DOCUMENTAL**.

Competències

Competències específiques:

1. Demostrar una aproximació crítica, d'escepticisme constructiu, de creativitat i d'actitud d'orientació a la recerca en les activitats professionals.
2. Reconèixer els fonaments epistemològics dels diferents mètodes d'investigació en Psicologia, la seva funció, característiques i limitacions.

3. Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció dels diferents mètodes d'investigació psicològica, la seva aplicació i la interpretació dels resultats que se'n deriven.
4. Distingir els dissenys d'investigació, els procediments i les tècniques per valorar hipòtesis, contrastar i interpretar els seus resultats.
5. Fer revisions sistemàtiques a partir de la consulta de les diferents fonts documentals en Psicologia per recollir, ordenar i classificar dades i materials de recerca.
6. Realització d'un informe científic.

A més de les Competències generals assignades al Mòdul VII i les transversals i les estratègiques de la UdL.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Segons els plans d'estudi els continguts són els següents:

- C1. Lògica de la investigació científica.
- C2. Documentació científica.
- C3. Evidència científica i validesa de les investigacions.
- C4. Valoració de l'evidència empírica i lectura crítica.
- C5. Metodologies quantitatives i qualitatives.
- C6. Metodologia observacional.
- C7. Dissenys d'investigació en Psicologia (experimental, de replicació, quasi-experimentals).
- C8. Tècniques i recursos de recollida i tractament de dades.
- C9. Presentació de l'Estadística descriptiva, inferencial, proves de relació, i decisió estadística.
- C10. Mètodes mixtos quantitativs-qualitatius.

A partir d'aquests continguts s'han desenvolupat els següents blocs temàtics:

- 1 Ciència i psicologia
- 2 Perquè investigar en psicologia avui en dia
- 3 Enfoc quantitativ vs. Enfoc qualitativ
- 4 Plantejament del problema
- 5 Marc teòric
 - 5.1 Recerca sistemàtica d'evidències científiques
- 6 Enfocament i abast de la recerca
 - 6.1 Tipus Estudis
- 7 Plantejament de les hipòtesis

8	Dissenys d'estudis
8.1	Tipus de dissenys
9	Selecció de la mostra
10	Recollida de dades quantitatives
11	L'informe de recerca
12	El procés d'investigació qualitativa
13	Mostreig en recerca qualitativa
14	Recollida de dades qualitativa
15	Dissenys de recerca qualitativa
16	Informe de resultats qualitius
17	Enfoc mixt de recerca

Eixos metodològics de l'assignatura

La distribució de crèdits ECTS / hores de treball de l'alumnat per activitats formatives serà la següent:

6 ECTS	Distribució hores	proves	% nota
60 hores presencials (40%):	42 classes teòriques grup sencer (70%) durant 14 setmanes (3 classes setmanals)	1 prova avaluació	50%
	18 classes pràctiques grup mitjà (30%) durant 18 setmanes (1 classe setmanal)	1 prova pràctica	35%
90 hores de treball no presencial (60%)	Estudi de continguts teòrics, lectura de material d'especial rellevància (dipositat al Campus Virtual) i preparació d'exàmens (35%).	Lliurament d'exercicis via Campus Virtual	15%
	Elaboració d'activitats virtuals (25%).		
	Tutories personalitzades o en grup (10%).		
	Recerca d'informació, lectura ampliada, auto-organització del material (30%).		

Explicació de les activitats formatives de cada bloc:

- Classes teòriques presencials. A causa del tipus de continguts de l'assignatura, està previst que en els blocs 1 i 3, les classes teòriques presencials estiguin dedicades a l'explicació de continguts pròpiament teòrics perquè la combinació amb les habilitats pràctiques tractades en els altres tipus d'activitats formatives -en principi sessions pràctiques-, és fàcil. No obstant això, per al bloc 2, on es presenten totes les metodologies pròpies de la psicologia, s'utilitzarà tècniques d'aprenentatge basat en problemes (ABP) per fomentar en l'alumne l'actitud positiva envers l'aprenentatge i que, a més d'aprendre sobre els continguts, sigui la pròpia experiència dinàmica de treball la que ajudi a la consolidació dels coneixements.

• Classes pràctiques (grups reduïts). Segons la programació de la Facultat de Ciències de l'Educació, correspon una classe pràctica setmanal durant el semestre, fet que suposa organitzar sessions d'1 hora setmanals. En alguns casos on s'hagi d'explicar primer el funcionament d'alguna eina informàtica, les sessions poden resultar curtes pel que en determinades ocasions, les tasques a realitzar en les sessions pràctiques hauran de ser introduïdes en les sessions teòriques anteriors. La majoria de les sessions tenen lloc a l'aula d'informàtica, que té una capacitat suficient per realitzar els exercicis de forma individual. Algunes de les 18 sessions pràctiques inclouen un petit exercici que comptabilitza en la nota final; algunes sessions estan dedicades a l'exposició d'activitats i a l'exposició del treball global i una sessió correspon a l'avaluació.

• Elaboració d'activitats no presencials.

• Tutories individuals (presencials o virtuals). Les tutories individuals estan pensades per a la consolidació de les competències més teòriques com un recurs que té l'alumne per solucionar dubtes, si es tracta de dubtes pràctics és fàcil que més d'un alumne tingui el dubte i poden fer-se en grup les tutories llavors.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SESSIÓ	MODALITAT (P/NP)	DESCRIPCIÓ	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	% AVALUACIÓ
Setmana 1	p	Tema 1	sessions teoria		0
Setmana 2	p	Tema 2-3	sessions teoria		0
Setmana 2	p	Tema 2-3	sessions pràctica		0
Setmana 3	p	Tema 4	sessions teoria		0
Setmana 3	p	Tema 4	sessions pràctica	Resoldre exercicis pràctics	3
Setmana 4	p	Tema 5	sessions teoria		0
Setmana 4	p	Tema 5	sessions pràctica		0
Setmana 5	p	Tema 6-7	sessions teoria		0
Setmana 5	p	Tema 6-7	sessions pràctica	Resoldre exercicis pràctics	3
Setmana 6	p	Tema 8	sessions teoria		0
Setmana 6	p	Tema 8	sessions pràctica		0
Setmana 7	p	Tema 8	sessions teoria		0
Setmana 7	p	Tema 8	sessions pràctica	Resoldre exercicis pràctics	3

SESSIÓ	MODALITAT (P/NP)	DESCRIPCIÓ	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	% AVALUACIÓ
Setmana 8	p	Tema 9-10	sessions teoria		0
Setmana 8	p	Tema 9-10	sessions pràctica		0
Setmana 9	p	Tema 11	sessions teoria		0
Setmana 9	p	Tema 11	sessions pràctica	Resoldre exercicis pràctics	3
Setmana 10	p	Tema 12	sessions teoria		0
Setmana 10	p	Tema 12	sessions pràctica		0
Setmana 11	p	Tema 13-14	sessions teoria		0
Setmana 12	p	Tema 13-14	sessions pràctica	Resoldre exercicis pràctics	3
Setmana 12	p	Tema 15	sessions teoria		0
Setmana 13	p	Tema 15	sessions pràctica		0
Setmana 14	p	Tema 16-17	sessions teoria		0
Setmana 15		Tema 16-17	sessions pràctica	Resoldre exercicis pràctics	0
Setmana 16-18		Avaluació		Avaluació teòrica i pràctica	85
Setmana 19		Recuperació			-

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació inclou la valoració de les activitats formatives mitjançant:

- 1.- Realització d'1 prova tipus test, a les setmanes 16 a 18 (50% nota) i que li correspon una prova de recuperació, si fa falta, a realitzar la setmana 19.
- 2.- Prova pràctica a l'aula d'ordinadors (30%) que combinarà exercicis de cerca documental i exercicis de gestió de dades.
- 3.- Realització i presentació d'exercicis plantejats a les sessions pràctiques, (20% de la nota). En conjunt es valora: la feina feta als exercicis plantejats, l'actitud a classe i l'assistència a les pràctiques (tot i això no és obligatòria l'assistència).
- 4.- Recuperació: hi ha 2 proves de recuperació, prova test i prova ordinador. Es pot presentar a les 2 proves tothom (aprovats i suspesos) ja que l'alumne pot obtenir un 10 anant a la recuperació. La nota definitiva és la de la recuperació de cada prova, en cas de presentar-s'hi, sigui millor o pitjor.

criteri superació assignatura: Obtenir 5 punts sumant les 3 notes, amb la condició que 2 punts o més provenguin de la prova tipus test i s'obtinguin 4 punts sumant el test i la prova pràctica. Si després de la recuperació no es compleixen les condicions, es considerarà suspesa l'assignatura.

Proves avaluació:

- __ de gener 2015: Aula 1.03 i 1.04 FCE- de 15h a 17h- Prova teòrica tipus test.
- __ de gener 2015: Aula 1.08 i 1.09 Polivalent- de 15h a 17h- Examen pràctic en aula informàtica
- __ de febrer 2015: Aula 2.04 inf. FCE - Examen de recuperació

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica per ordre d'importància:

Llibre referència:

Hernandez Samperi, R., Fernandez Collado, C; i Baptista Lucio, P. METODOLOGÍA DE LA INVESTIGACIÓN Quinta edició. Madrid: McGrawHill. 2010. ISBN: 978-607-15-0291-9

- Fontes, S., García, C., Garriga, A. J. Perez-Llantada, M. C., y Sarriá, E. (2001). Diseños de investigación en Psicología. Madrid: UNED.
- García Gallego C. [et al.] . (2004). Diseños de investigación en Psicología. Cuaderno de prácticas. Madrid: UNED.

Bibliografia ampliada/complementària

- American Psychological Association (2009). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed). Washington, DC: APA.
- Anguera, M. T., Arnau, J., Ato, M., Martínez, R., Pascual, J. y Vallejo, G. (1995): Métodos de investigación en Psicología. Madrid: Síntesis.

- Coolican, H. (2005). Métodos de investigación y estadística en psicología (3ª ed.) México: Manual Moderno.
- Delgado González, A. R. (1997). Introducción a los métodos de investigación de la psicología. Madrid: Pirámide, D.L.
- Delgado, A. y Prieto, G. (2007). Introducción a los métodos de investigación de la Psicología. (4ª Reimpresión). Madrid: Pirámide.
- Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid: Morata
- Fontes De Gracia, S., García Gallego, C., Quintanilla Cobián, L., Rodríguez Fernández, R., Rubio De Lemus, P. & Sarriá Sánchez, E. (2010). Fundamentos de investigación en psicología. UNED.
- Gambara, H. (2002). Diseño de Investigaciones. Cuaderno de Prácticas. (3ª ed.) Madrid: McGraw-Hill.
- Guasch, O. (2002). Observación participante. Madrid: Centro de investigaciones sociológicas.
- Hammersley, M. & Atkinson, P. (2001). Etnografía. Métodos de investigación. Barcelona: Ediciones Paidós.
- Heiman, G. A. (1995). Research methods in psychology. Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Hernández R., Fernández, C. y Baptista, P. (2007). Fundamentos de metodología de la investigación. Madrid: Mc Graw-Hill.
- Herrero Nivelá, M. L. (2002). Introducción a los métodos, diseños y técnicas de investigación psicológicas. Zaragoza: Prensas universitarias de Zaragoza,
- Kimmel, A. J. (1996). Ethical issues in behavioral research. Cambridge: Blackwell.
- León, O.; Montero, I. (1999). Diseño de investigaciones: introducción a la lógica de la investigación en psicología y educación. (2ª ed.) Madrid: McGraw-Hill/ Interamericana de España.
- Losilla, J.M. & Vives, J. (2007). L'Ordinador en Psicologia. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions.
- Martínez Hernández, M. (1994) Métodos y diseños de investigación en psicología. Madrid: Ed. Complutense.
- Meltzoff, J. (1998). Critical thinking about research. Psychology and related fields. Washington: American Psychological Association.
- Mitchell, M. L., & Jolley, J. M. (2007). Research design explained (6th edition). Belmont, CA: Wadsworth.
- Morales Domínguez, J.F. [coordinador] (1992). Metodología de la psicología (5ª ed.). Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia.
- Moreno, R., Martínez, R.J. & Chacón, S. (2000). Fundamentos metodológicos en psicología y ciencias afines. Madrid: Pirámide.
- Portell, M., Vives, J y Boixadós, M. (2003). Mètodes d'investigació: recursos didàctics. Bellaterra: Servei de Publicacions UAB.
- Riba, C. (2007). La metodología cualitativa en l'estudi del comportament. Barcelona: Editorial UOC.
- Shadish, W. R., Cook, T. D. y Campbell, D.T. (2002). Experimental and quasiexperimental design for generalized causal inference. Boston: Houghton Mifflin.
- Shaughnessy, J.J., Zechmeister, E.B. & Zechmeister, J.S. (2007). Métodos de investigación en Psicología (7ª Ed.). México D.F.: McGraw-Hill.